

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

درس ششم؛ پیشوایان اسوہ

کتاب؛ دین و زندگی ۲؛ پایہ یازدہم

دورہ دوم متوسطہ

سوالات

۱. سیره پیامبر (ص) در امر رهبری جامعه چگونه بوده است؟

۲. سیره امام علی (ع) در امر رهبری جامعه چگونه بوده است؟

سوره مبارکه آل عمران

فِيمَا رَحْمَةٍ مِّنَ اللَّهِ لِنْتَ لَهُمْ ۗ وَلَوْ كُنْتَ فَظًّا غَلِيظَ الْقَلْبِ لَانفَضُّوا مِنْ حَوْلِكَ ۗ فَاعْفُ عَنْهُمْ وَاسْتَغْفِرْ لَهُمْ وَشَاوِرْهُمْ فِي الْأَمْرِ ۗ فَإِذَا عَزَمْتَ فَتَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ ۗ إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الْمُتَوَكِّلِينَ ﴿١٥٩﴾

إِن يَنْصُرْكُمُ اللَّهُ فَلَا غَالِبَ لَكُمْ ۗ وَإِن يَخْذَلْكُمْ فَمَن ذَا الَّذِي يَنْصُرُكُم مِّن بَعْدِهِ ۗ وَعَلَى اللَّهِ فَلْيَتَوَكَّلِ الْمُؤْمِنُونَ ﴿١٦٠﴾

وَمَا كَانَ لِنَبِيِّ أَنْ يَعْلَنَ ۗ وَمَنْ يَعْلَنَ يَأْتِ بِمَا غَلَّ يَوْمَ الْقِيَامَةِ ۗ ثُمَّ تُوَفَّى كُلُّ نَفْسٍ مَّا كَسَبَتْ وَهُمْ لَا يُظْلَمُونَ ﴿١٦١﴾

أَفَمَن اتَّبَعَ رِضْوَانَ اللَّهِ كَمَن بَاءَ بِسَخَطٍ مِّنَ اللَّهِ وَمَأْوَاهُ جَهَنَّمُ ۗ وَبئسَ الْمَصِيرُ ﴿١٦٢﴾

هُم دَرَجَاتٌ عِنْدَ اللَّهِ ۗ وَاللَّهُ بِصِيرٍ بِمَا يَعْمَلُونَ ﴿١٦٣﴾

لَقَدْ مَنَّ اللَّهُ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ إِذْ بَعَثَ فِيهِمْ رَسُولًا مِّنْ أَنفُسِهِمْ يَتْلُوا عَلَيْهِمْ آيَاتِهِ ۗ وَبُرِّكِيهِمْ وَيُعَلِّمُهُمُ الْكِتَابَ وَالْحِكْمَةَ وَإِن كَانُوا مِن

قَبْلُ لَفِي ضَلَالٍ مُّبِينٍ ﴿١٦٤﴾

۱

برقراری عدالت و برابری

۲

محبت و مدارا با مردم

۳

سخت کوشی و دلسوزی در هدایت مردم؛ «لَعَلَّكَ بَاخِعٌ نَفْسِكَ أَلَّا يَكُونُوا مُؤْمِنِينَ» شعرا/129

۴

مبارزه با فقر و محرومیت؛ «کسی که شب سیر بخوابد و همسایه اش گرسنه باشد به من ایمان نیاورده است.

۶. بعد از این فرمایش پیامبر این آیه نازل شد: «إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ أُولَئِكَ هُمْ خَيْرُ الْبَرِيَّةِ»
بینه/7؛ پیامبر(ص) در نقل ذیل از واژه شیعه به معنای پیرو استفاده کرده؛ و شیعه کسی است که به فرمان خدا و پیامبر (ص) امام علی(ع) را جانشین پیامبر(ص) میداند.

۵. جابر بن انصاری: در کنار خانه خدا و در حضور پیامبر(ص) بودیم که علی (ع) وارد شد. پیامبر دستش را بر روی کعبه گذاشت و فرمود: برادرم به سویتان آمد. قسم به کسی که جانم در دست اوست این مرد و شیعیان او اهل نجاتند.

۴. بعد از این حادثه پیامبر (ص) به امام علی(ع) فرمود: هر چیزی را من می بینم تو هم می بینی و هر چیزی را من می شنوم تو هم میشنوی

۱. نام پدر: ابوطالب؛ سال تولد: ۱۰ سال قبل بعثت؛ نام: علی به معنی والا

۲. از کودکی همراه پیامبر(ص) بوده؛ پیامبر(ص) هیچ دروغ و یا رفتار ناشایستی از او ندیده. پیامبر(ص) هر روز امام علی(ع) را به انجام خوبیهای نیکو سفارش میکرد.

۳. امام علی(ع) صدای شیطان ناله اندوهگین شیطان را در غار حراء می شنود و از پیامبر(ص) می پرسد صدای کیست؛ فرمود صدای شیطان است از پرستش خود ناامید شده است.

روزهای آغازین حکومتش به مسجد رفت و این گونه برای مردم سخنرانی کرد :
«... ای مردم، گروهی بیش از حق خود از بیت المال و اموال عمومی برداشته اند و جیب خود را
انباشته اند و ملک و باغ خریده اند ... اینان در حقیقت ننگ دنیا و عذاب آخرت را خریده اند؛ اما بدانید
که من حق مردم مظلوم را از اینان بازمی ستانم و از این پس سهم همه مسلمانان را از بیت المال به طور
مساوی خواهم داد»^۱

۱. عدالت به نظیر؛

۲. علم بیکران؛

پیامبر(ص) فرمود «انا مدینه الحکمه و علی بابها»

ابن ابی الحدید که از دانشمندان بزرگ اهل سنت است، شرح مفصلی بر نهج البلاغه نوشته که امروزه
در چندین جلد، چاپ شده است، در مقدمه کتاب خود می گوید : «به حق، سخن علی را از سخن خالق
(قرآن) فروتر و از سخن مخلوق (دیگر انسانها) برتر خوانده اند ...»^۲